

**Schriftelijke reactie op conclusie advocaat-generaal
(ex artikel 468 lid 5 Sv) en verzoek om tussenarrest**

Hoge Raad der Nederlanden

Zaaknummer HR: 22/04031

GEEFT EERBIEDIG TE KENNEN:

Ernest Cornelis Jacobus Johannes Louwes, geboren te Amsterdam op 13 augustus 1953, thans woonachtig te Lelystad aan De Peel 40 (8245 CX), te dezer zake domicilie kiezende te (1083 HM), Amsterdam aan de Tommaso Albinonistraat 2 ten kantore van zijn raadslieden mr. G.G.J.A. Knoops en mr. C.J. Knoops-Hamburger, die door hem bepaaldelijk zijn gevolmachtigd om deze schriftelijke reactie op de conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023 te ondertekenen en in te dienen.¹

¹ Onderhavig verzoekschrift maakt onderdeel uit van het Knoops' Innocence Project (<http://www.knoops.info/nl/knoops-innocence-project>). Het onderliggend verzoek ex artikel 461 Sv, hetgeen is ingediend in 2013, is mede voorbereid en opgesteld door mr. P.B.A. Acda thans advocaat te Roermond, verbonden aan het Knoops' Innocence Project.

Inhoudsopgave

I.	Preliminare beschouwing: miskening van de herzieningsaanvraag door de advocaat-generaal .	3
II.	De omzeiling van het telecombewijs	7
2.1	De waardering van het rapport van TNO/TU Delft	7
2.2	Miskening van de route en rijtijd van verzoeker	14
3	De omzeiling van het DNA-bewijs.....	21
3.1	Miskening van de herzieningsprocedure.....	21
3.2	Omzeiling argumenten verdediging omtrent DNA-bewijs.....	21
3.2	Omzeiling nieuwe gegevens inzake de criminalistische waarde van het DNA-bewijs	26
3.3.1	Nieuwe feiten chain of custody	26
3.3.2	Omzeiling verschillen bloedsporenpatroon.....	27
3.3.3	Miskening informatiepositie NFI en Whitaker	30
IV	Miskening van de valsheid van onderzoeksgegevens waar het hof wel van de juistheid uitging	32
V	Conclusies en innerlijke tegenstrijdigheid van advies advocaat-generaal.....	34
VI	Verzoek om tussenarrest	39
VII.	Bewijsmiddelen (bijlagen)	41

I. Preliminare beschouwing: miskenning van de herzieningsaanvraag door de advocaat-generaal

1. De verdediging heeft op 26 oktober 2022 namens de heer Louwes (hierna: verzoeker) een herzieningsverzoek ingediend op grond van artikel 457 lid 1 onder c Sv. Op 16 februari 2023 is bovendien een aanvullend schriftuur ingediend. Op 29 augustus 2023 heeft advocaat-generaal mr. Aben geconcludeerd omtrent dit herzieningsverzoek. De verdediging alsmede verzoeker kunnen zich niet verenigen met de conclusie, het onderhavige dient derhalve als reactie op de conclusie van de advocaat-generaal in de zin van artikel 468 lid 5 Sv.
2. De verdediging alsmede verzoeker zijn van mening dat de advocaat-generaal in zijn conclusie zich een rol heeft toegemeten die eerder passend is voor het openbaar ministerie in de procedure bij een gerechtshof na herziening. De conclusie op het herzieningsverzoek overschrijdt een herzieningsrechtelijke toets doordat dit ten eerste de aangebrachte nova niet toetst aan het bestreden arrest van het hof van 2004, maar deze eerst tracht te weerleggen op grond van stukken (het rapport van Whitaker en de rapporten van Kloosterman en Van der Scheer) die geen onderdeel van het verzoek uitmaken en vervolgens stelt dat in het licht van deze niet aan het verzoekschrift ten grondslag gelegen stukken, de aangedragen nova het oordeel van het hof niet zouden hebben gewijzigd. En dit nog daargelaten dat de conclusie van de advocaat-generaal een aantal belangrijke wél aan het verzoekschrift ten grondslag gelegde stukken denatureert.
3. De conclusie van de advocaat-generaal reflecteert dus welbeschouwd een procedure ná herziening doordat de advocaat-generaal reeds thans reageert op de aanname wat een opvolgend gerechtshof zou kunnen gaan oordelen. Immers, de advocaat-generaal tracht de nova te weerleggen op grond van stukken die niet ter onderbouwing van de aangedragen nova zijn ingediend. De toets is of deze het arrest uit 2004 opzijschuiven en niet wat hiertegen zou kunnen worden ingebracht op grond van rapporten die geen onderwerp van het verzoekschrift zijn. Bovendien kan de redenering van de advocaat-generaal dat het oordeel van het hof in 2004 in stand zou zijn gebleven, indien het bekend was met het rapport van Whitaker en de

rapporten van Kloosterman en Van der Scheer, al niet opgaan omdat deze pas ná het oordeel van het hof tot stand zijn gekomen,² en dus in 2004 geen rol hebben kunnen spelen bij de vraag of de nova die in het verzoekschrift zijn opgenomen het arrest van het hof in haar wezen aantasten.

4. Ten tweede: Daarbij komt dat de conclusie van de advocaat-generaal zich niet alleen baseert op stukken die geen onderdeel van het herzieningsverzoek zijn, maar bovendien op stukken waarvan de rapporteurs geen beschikking hadden over de forensisch-technische analyse van het door de advocaat-generaal zelf ingestelde CCT-onderzoek door drie onafhankelijke forensisch-technische rechercheurs, verbonden aan het Cold Case Team van de politie-eenheid Amsterdam, die drie jaar (van 2019 tot 2022) onderzoek deden naar alle processen-verbaal van het forensisch-technisch onderzoek dat aan de basis stond van de bewijsrechtelijke keten in deze zaak.³

5. Ten derde: Hierbij wordt in de conclusie van de advocaat-generaal voorts voorbijgegaan dat Whitaker, waarop de advocaat-generaal een groot deel van zijn redenering baseert geen volledig dossier kreeg op dit punt, dit terwijl de verdediging in 2016 en 2018 dit uitdrukkelijk aan de rechter-commissaris en de advocaat-generaal heeft verzocht, hetgeen is geweigerd.⁴ Ditzelfde geldt ook voor de rapporten van Kloosterman en Van der Scheer waarop de advocaat-generaal zijn afwijzing baseert. Van belang is eveneens dat Kloosterman tezamen met Eikelenboom namens zich in 2003 en 2004 al hebben vastgelegd op het schuldscenario. Dit betekent dat een beroep door de advocaat-generaal op de latere rapportages van Kloosterman, nog daargelaten dat hij niet met de volledige context informatie bekend was (zie hierna), voorbijgaat aan het feit dat een dergelijke deskundige in dit herzieningsproces niet meer als onafhankelijk kan worden aangemerkt vanwege het fenomeen van de in de wetenschap bekendstaande "*confirmation bias*".

² Het initiële rapport van Whitaker is afkomstig 2017, de rapporten van Kloosterman en van der Scheer zijn afkomstig uit 2013 en 2015.

³ *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek, hierna: het CCT-rapport.

⁴ Correspondentie tussen verdediging en RC, bijgevoegd als bijlage 1. Zie hiertoe ook hoofdstuk 3.1 van de onderhavige reactie.

6. Dit alles wordt temeer schrijnend als men zich realiseert dat in de conclusie van de advocaat-generaal de bevindingen van het CCT worden gedenatureerd en om die reden alleen de conclusie van de advocaat-generaal niet kan worden gevolgd. Bovendien geeft dit reden voor Uw Raad om ter zake een tussenarrest te wijzen en de drie onderzoekers van het CCT als getuigen-deskundigen via een raadsheer-commissaris te horen teneinde hen in staat te stellen om op deze conclusie te reageren. Een goede en eerlijke rechtsbedeling vereist dit immer nu, als gezegd, er objectieve redenen zijn om te twijfelen aan de juiste interpretatie van het CCT-rapport door de advocaat-generaal.⁵
7. Dit geldt eveneens voor de conclusies van inspecteur Lansbergen, die in het kader van de herzieningszaak jarenlang onderzoek deed onder supervisie van de advocaat-generaal, in het door hem opgestelde proces-verbaal van bevindingen ten aanzien van de tactische aspecten binnen de onderzoekspijler GSM van 2018.⁶ De advocaat-generaal stelt dat inspecteur Lansbergen zijn analyse niet heeft bedoeld als zijnde een verslag van nieuw feitenonderzoek en dat het proces-verbaal niet kan dienen als een novum.⁷ Dit berust echter op een misvatting (zie hierna) en reeds hierom zal in deze reactie worden verzocht aan Uw Raad om doormiddel van een tussenarrest inspecteur Lansbergen als getuige(deskundige) te doen horen tezamen met de bovengenoemde forensisch-rechercheurs van het CCT.
8. De kern van het onderhavige (en iedere) herzieningsprocedure betreft de vraag of het oordeel van het Hof anno 2004 juridisch en feitelijk in stand kan blijven in het licht van hetgeen in het herzieningsverzoek is aangedragen door de verdediging. Het is dus het herzieningsverzoek zelf en haar inhoud dat de rechtsstrijd in herziening begrensd en niet wat er buiten het verzoekschrift mogelijk nog aan stukken bestaan. Dit miskent de advocaat-generaal.
9. Concluderend ten aanzien van deze preliminaire beschouwing van de conclusie van de advocaat-generaal, kan worden vastgesteld dat:

⁵ Zie hoofdstuk 5.

⁶ Zie hiertoe proces-verbaal Lansbergen d.d. 6 juli 2018, gevoegd als productie 15 bij het herzieningsverzoek.

⁷ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 48-49, randnummer 72.

- De advocaat-generaal erkent dat er nova zijn aangebracht door verzoeker
- Echter de advocaat-generaal tracht deze aan de hand van stukken die niet ten grondslag liggen aan het herzieningsverzoek te verwerpen.
- Bovendien zijn deze stukken (Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker) opgesteld terwijl de rapporteurs niet bekend waren met alle forensisch-technische dossiers alsmede het later opgestelde CCT-rapport.
- Ten slotte miskent de advocaat-generaal dat de aangedragen nova, naar aard en strekking van de herzieningsprocedure, dienen te worden getoetst aan de bestreden uitspraak, in casu het arrest van het hof in 2004, en niet moet worden beoordeeld aan de hand van de vraag wat een opvolgend hof mogelijk zou kunnen oordelen indien men hierbij stukken betreft die als gezegd geen onderdeel uitmaken van het herzieningsverzoek.
- Reeds hierom dient aan de conclusie van de advocaat-generaal te worden voorbijgegaan.

10. In deze reactie wordt puntsgewijs gereageerd op de conclusie van de advocaat-generaal om aan te tonen dat deze ook inhoudelijk blijkt geeft van een miskenning van de juiste feitelijke grondslag van het herzieningsverzoek. Eerst wordt ingegaan op de conclusie ten aanzien van het telecombewijs, waarbij de (clusters van) nova I en II tezamen aanbod komen en vervolgens op de conclusie ten aanzien van de (clusters van) nova III en IV inzake het DNA-bewijs.⁸ Voorts wordt kort stilgestaan bij de betrouwbaarheid van de processen-verbaal in de zaak van verzoeker.

11. Opmerking verdient dat hoewel niet op alle tussenconclusies wordt gereageerd in het voorliggende, verzoeker zich niet kan verenigen met de gehele conclusie van de advocaat-generaal. Het uitblijven van een reactie op een specifiek punt betekent derhalve niet dat de verdediging instemt met de conclusie van de advocaat-generaal op dat punt.

⁸ In de conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023 worden deze thema's omschreven als de gsm-pijler en de DNA-pijler. Zie hiertoe pagina 24, randnummer 13 van de conclusie.

II. De omzeiling van het telecombewijs

2.1 De waardering van het rapport van TNO/TU Delft

12. De verdediging heeft in haar herzieningsverzoek twee nova aangedragen die zien op het telecombewijs. Ondersteunend aan het eerste novum is bovendien het aanvullende verzoek ingediend. Ten aanzien van het telecombewijs zijn enerzijds nieuwe deskundigenrapporten aangevoerd en anderzijds is beargumenteerd dat verschillende deskundigen op hun eerdere rapporten zijn teruggekomen.
13. De advocaat-generaal heeft in zijn conclusie betreffende het telefoongesprek tussen verzoeker en het slachtoffer groot belang gehecht aan de nieuwe rapportage van TNO/TU Delft en heeft geconcludeerd dat deze toont dat het schuldscenario een betere verklaring geeft voor de verbinding via gsm-basisstation dan het onschuldscenario, ondanks dat dit laatste niet wordt uitgesloten door het rapport.⁹
14. In de conclusie wordt benadrukt dat, in tegenstelling tot TNO-/TU Delft, het hof wel een vaststelling heeft gedaan over de kans dat verzoeker het telefoongesprek vanaf de A28 voerde.¹⁰ De advocaat-generaal citeert vervolgens het oordeel van hof dat dit scenario “niet aannemelijk” is. Het rapport van TNO/TU Delft biedt volgens de advocaat-generaal voldoende mate van steun aan deze vaststelling van het Hof.¹¹
15. Ook deze redenering draait de juiste volgorde van de beoordeling van een novum om. Het hof heeft, in tegenstelling tot hetgeen de advocaat-generaal heeft aangedragen, geen oordeel kunnen geven over de kans dat verzoeker het telefoongesprek om 20:36 uur heeft gevoerd vanaf de A28 in het algemeen, eenvoudigweg omdat er geen telecomsimulatietesten destijds plaatsvonden zoals door TNO/TU Delft later is gedaan. Daarentegen heeft het Hof deze vaststelling gedaan over de kans dat dit gesprek werd gevoerd nabij afslag 't Harde. Deze foutieve aanname van het hof is van belang nu, zoals in het herzieningsverzoek uitgebreid is

⁹ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 46, randnummer 66 alsook p. 57, randnummer 93.

¹⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 57, randnummer 94.

¹¹ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 83, randnummer 157.

aangedragen en door de advocaat-generaal in zijn conclusie eveneens is aangenomen,¹² verzoeker niet heeft verklaard dat hij zich gedurende het gesprek nabij de betreffende afslag bevond. Verzoeker heeft zelfs nadrukkelijk aangegeven dat hij niet bij de afslag 't Harde was. Om deze reden hebben de onderzoekers van TNO/TU Delft op verzoek van de advocaat-generaal het gehele weggedeelte van de A28 tussen Harderwijk en 't Harde betrokken. Reeds dit maakt dat het onderzoek van TNO/TU Delft een nieuw gegeven vormt.

16. Het oordeel van het hof omtrent de waarschijnlijkheid van een telefoongesprek vanaf de A28 nabij 't Harde steunt bovendien op de louter theoretische deskundigenoordelen van J.D. Rijnders, prof. F. Jondral, prof. Dr. IR. G. Brussaard en ing. Steens, die in 2003/2004 niet, zoals TNO/TU Delft, experimenteel onderzoek deden naar de mogelijkheid tot een verbinding vanaf de A28 tussen Harderwijk en 't Harde op de betreffende avond. In het herzieningsverzoek is uitvoerig uiteengezet om welke redenen deze deskundigenoordelen niet langer standhouden.¹³ Deze bezwaren worden bovendien – in elk geval voor een belangrijk deel – juist geacht door de advocaat-generaal.¹⁴
17. In het herzieningsverzoek is tevens als tweede novum aangedragen dat twee van de bovengenoemde deskundigen op hun verklaringen zijn teruggekomen, welke verklaringen aan het oordeel van het hof ten grondslag zijn gelegd, voor 's Hof's oordeel met betrekking tot de conclusie dat het 'niet aannemelijk' is dat verzoeker buiten Deventer was. Ten aanzien van deskundige Rijnders heeft de advocaat-generaal geconcludeerd dat de heer Rijnders voorbehoud heeft gemaakt bij zijn eerdere verklaringen en dat hij nieuw telecomonderzoek heeft bevolen door TNO.¹⁵ De advocaat-generaal erkent echter dat het bewijsoordeel van het hof mede is gebaseerd op de verklaringen van de heer Rijnders. Dit vormt dus zonder meer een novum.
18. Voorts blijkt dat ing. Steens op zijn eerdere verklaring is teruggekomen. Daarentegen is de advocaat-generaal van mening dat geen actueel standpunt kan worden ontleend aan het feit

¹² Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 38-39, randnummer 49.

¹³ Herzieningsverzoek, met name paragrafen 4.2 tot en met 4.8.

¹⁴ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 47, randnummer 69.

¹⁵ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 55, randnummer 87.

dat de heer Steens als reviewer is opgetreden bij de rapportage van ir. Pluijmers d.d. 10 december 2012.¹⁶ Dit is echter een drogreden. Immers, een reviewer dient na te gaan of de conclusies van de onderzoeker voldoende onderbouwd zijn en steunen op wetenschappelijke kennis. Hoewel de advocaat-generaal gelijk heeft dat uitsluitend ir. Pluijmers het rapport heeft ondertekend, maakt dit niet dat geen conclusie kan worden ontleend over het actuele standpunt van Steens. Tenslotte, het rapport van ir. Pluijmers staat – zoals uitgebreid uiteengezet in het herzieningsverzoek¹⁷ – haaks op de het eerdere oordeel van ing. Steens. Door op te treden als reviewer, staat ing. Steens in voor de betrouwbaarheid van de in het rapport neergelegde conclusies, hetgeen maakt dat hij impliciet op zijn eerdere deskundigenoordeel is teruggekomen.

19. Om vorengenoemde redenen kunnen de conclusies dat een telefoongesprek vanaf de A28 nabij afrit 't Harde “zeer onaannemelijk”¹⁸, “hoogst onwaarschijnlijk”¹⁹, “uitgesloten”²⁰ dan wel “buitengewoon onwaarschijnlijk”²¹ is (welke conclusies het hof in het arrest overneemt), niet langer worden gehandhaafd. Kortom, de volledige onderbouwing van het standpunt van het Hof dat de verbinding “niet aannemelijk is”, is komen te vervallen.
20. Onbegrijpelijk is dat de advocaat-generaal vervolgens zelf onderbouwt waarom de conclusie van het Hof toch ongewijzigd zou blijven. Immers, als enerzijds de bezwaren in het herzieningsverzoek gegrond worden geacht tegen het oordeel van het Hof dan kan niet anderzijds worden gezegd dat de conclusie van het hof wel blijft staan. Bovendien, door aldus te redeneren diskwalificeert de conclusie zich door in te gaan op een procedure ná herziening (zie hoofdstuk I).

¹⁶ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 55, randnummer 87.

¹⁷ Herzieningsverzoek, p. 82-84.

¹⁸ Deskundigenoordeel J.D. Rijnders, zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.3.6.

¹⁹ Deskundigenoordeel prof. F. Jondral, zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.3.7.

²⁰ Deskundigenoordeel prof. Dr. Ir. G. Brussaard, zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.3.9.

²¹ Deskundigenoordeel ir. Steens, zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.3.11.

21. Hetzelfde geldt voor het feit dat de advocaat-generaal de bezwaren tegen de getoonde deskundigenoordelen juist acht te zijn op grond van het deskundigenrapport van TNO/TU Delft. Echter meent hij dat ditzelfde rapport alsnog ter onderbouwing kan worden gebruikt voor de conclusie van het Hof. Dit terwijl het rapport van TNO/TU Delft nieuwe informatie bevat die de conclusies van de door het hof genoemde deskundigen opzijzetten. Immers, een kans van (minder dan) 5% kan niet gelijk worden gesteld aan oordelen als “zeer onaannemelijk”, “hoogst onwaarschijnlijk”, “uitgesloten” en “buitengewoon onwaarschijnlijk”.
22. Dat de conclusie van de advocaat-generaal inderdaad blijkt geeft van een onjuiste lezing en begrip van de nieuwe telecomgegevens volgt wel uit een reactie op de conclusie van twee wetenschappers die deze week werd gepubliceerd in de Volkskrant. Het gaat hier om de deskundigen dr. Herman de Regt (associate professor Wetenschapsfilosofie en Epistemologie) en dr. Hans Dooremalen (universitair docent Wetenschapsfilosofie),²² beide werkachtig aan Tilburg University:

“De Deventer Moordzaak moet worden herzien. Dat is ons advies aan de Hoge Raad in één van de bekendste Nederlandse stafzaken: die van de moord op mevrouw Wittenberg in 1999. Ernest Louwes is daarvoor onterecht veroordeeld. Wij zijn niet de enigen die dat denken. De advocaten van Louwes – Geert-Jan Knoops en Carry Knoops-Hamburger – hebben op 26 oktober 2022 een herzieningsverzoek bij de Hoge Raad ingediend: een verzoek om de zaak over te doen op basis van nieuwe feiten.

Advocaat-generaal Diederik Aben adviseert de Hoge Raad om de Deventer Moordzaak niet te herzien (Thijssen, VK, 29-08-23). Ons advies aan de Hoge Raad is om Abens advies te negeren: er is namelijk beter advies. Dat advies komt van onze collega wetenschapsfilosoof Ton Derksen, die eerder succesvol liet zien hoe de zaak rond Lucia de Berk een gerechtelijke dwaling is.

Het gerechtshof in Den Bosch veroordeelde Louwes op 9 februari 2004 voor moord mede op basis van het feit dat zijn mobiele telefoon een gsm-basisstation in Deventer had aangestraald. Louwes zei op de A28 tussen Harderwijk en 't Harde te zijn

²² De curriculum vitae van dr. de Regt en dr. Dooremalen zijn bijgevoegd bij het onderhavige als bijlage 2.

geweest, maar het hof oordeelde 'dat het feit dat dit gesprek is gevoerd via basisstation 14501 te Deventer er op duidt dat de verdachte op het genoemde tijdstip (20:36 uur) in of nabij Deventer was.' (Arrest 09-02-04, sectie 2.3.16).

Inmiddels is uit een rapport van TNO/TU Delft gebleken dat het wel degelijk mogelijk is dat een mobiele telefoon contact maakte met dat basisstation vanaf de A28. Die kans was zo'n 5% (1 op 20). Dat is ook wat Aben accepteert, maar hij adviseert geen herziening van de zaak.

Advocaat-generaal Aben haalt er een andere waarschijnlijkheid bij die eveneens uit dat TNO/TU Delft rapport komt, maar feitelijk irrelevant is. Als iemand in Deventer is (in 1999) en mobiel belt, dan is de kans 90% dat die contact maakt met dat basisstation. Daaruit concludeert Aben dat het scenario waarbij Louwes in (de buurt van) Deventer was (om de weduwe te vermoorden) 18 keer meer steun krijgt (namelijk 90 gedeeld door 5) dan het scenario waarbij hij op de A28 was (en niets met de moord te maken heeft). Maar dat is een kapitale en vals klinkende redeneerfout.

Die 90% zegt namelijk helemaal niets over of iemand in Deventer is. Die 90% zegt alleen dat van elke 100 mensen die in Deventer mobiel bellen (in 1999) er 90 zijn die het basisstation aanstralen. Kun je ook ver buiten Deventer dat basisstation aanstralen? Ja, bijvoorbeeld vanaf de A28.

Het hof meende dat Louwes onmogelijk op de A28 kon zijn geweest, maar die kans blijkt inmiddels heel reëel. Van elke 20 mensen die vanaf de A28 naar Deventer bellen, straalt 1 persoon dat ene basisstation 14501 in Deventer aan. Dat is wat Louwes deed. Hij was niet in Deventer en heeft niets te maken met de moord.

*Ton Derksen geeft nog veel meer redenen voor herziening in zijn recente boek *De Deventer Karaktermoord* (2023, Uitgeverij Noordboek). Zo verklaart hij ook op overtuigende wijze de aanwezigheid van minuscule biologische sporen van de onschuldige Louwes op de blouse en onder de nagels van mevrouw Wittenberg.*

Zou de rechtbank die destijds de Deventer Moordzaak beoordeelde, met alles wat we nu inmiddels weten, tot eenzelfde oordeel komen? Nee. Ons advies aan de Hoge Raad is dan ook om niet af te gaan op Abens advies dat het recht vermaalt in de

systemische raderen van justitie, maar op alles wat we inmiddels hebben ontdekt in deze zaak. Sapere aude! (Durf te denken!)”²³

23. Deze analyse die erop neer komt dat van elke twintig personen die vanaf de A28 naar Deventer bellen onder de gegeven omstandigheden op dat moment op 23 september 1999, minimaal één persoon basisstation 14501 aanstraalt, impliceert dat dit een geheel andere criminalistische waarde heeft dan de advocaat-generaal doet voorkomen. Alleen al hierom dient Uw Raad de conclusie van de advocaat-generaal niet te volgen.
24. Tevens dient te worden benadrukt dat het onderzoek door TNO/TU Delft werd uitgevoerd voorafgaand aan de forensische review van het CCT. Reeds is uitgebreid uiteengezet in het herzieningsverzoek alsmede in de conclusie van de advocaat-generaal dat de onderzoekers van het CCT zeer relevante niet-geverbaliseerde onderzoeksresultaten hebben aangetroffen van het *calling channels* onderzoek.²⁴
25. In zijn conclusie stelt de advocaat-generaal de vraag of het CCT-rapport het rapport van TNO/TU Delft ondergraaft en stelt hij de verdediging in het gelijk met het feit dat de omstandigheid van de niet-geverbaliseerde gegevens en de daarin opgenomen uitschieters een gegeven is waar het hof niet bekend mee was. Vervolgens oordeelt hij dat de strekking van het TNO/TU Delft verder gaat dan de bevinding in het CCT-rapport doordat wordt aangetoond dat in de avond van 23 september 1999 sprake was van buitengewone radiopropagatie.²⁵
26. Deze vraag en het antwoord daarop van de advocaat-generaal miskennen de betekenis van de resultaten uit het CCT-rapport in de zaak van verzoeker. Deze resultaten staan juist niet tegenover het TNO/TU Delft rapport maar versterken de bevindingen van TNO/TU Delft. De deskundigen waarop het oordeel van het Hof is gebaseerd, hebben zowel buitengewone radiopropagatie op de betreffende datum betwist alsook geoordeeld dat het onmogelijk was

²³ Dit opiniestuk is gepubliceerd door de Volkskrant op 7 september 2023, zie bijlage 3.

²⁴ Herzieningsverzoek, p. 62-72; Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 49-52. Zie ook *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 86, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

²⁵ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 52, randnummer 79.

om een verbinding over een dergelijke lange afstand te creëren. Het Hof heeft aan de hand van al deze aannames een verbinding tussen de telefoon van verzoeker vanaf de A28 en basisstation 14501 'niet aannemelijk' geacht.

27. Evident is dat de deskundigenoordelen waar het Hof deze conclusie op heeft gebaseerd, volledig zijn achterhaald, hetgeen ook wordt bevestigd door twee van de vier deskundigen waarop het hof zich baseerde. De door het CCT boven water gehaalde niet-geverbaliseerde data, en met name de basisstations Donk (108 kilometer verwijderd van het voorgaande basisstation in de data) en Willeskop (61 kilometer verwijderd van het voorgaande basisstation in de data), tonen dat het in de praktijk wel degelijk voorkomt dat signalen lange afstanden overbruggen en dat buitengewone radiopropagatie minder zeldzaam is dan mogelijk werd verondersteld.²⁶ Dat er op de betreffende avond waarop het telefoongesprek werd gevoerd daadwerkelijk sprake was van buitengewone radiopropagatie, versterkt de conclusie dat het hof destijds verkeerd is voorgelicht. De niet-geverbaliseerde uitschieters maken het onschuldscenario aannemelijk, hetgeen ook het CCT oordeelt:

“Uiteraard blijft het mogelijk dat het telefoongesprek vanuit Deventer of nabije omgeving is gevoerd, maar de verklaringen van Louwes lijken door de vondst van deze ruwe onderzoeksresultaten aannemelijker dan destijds werd ingeschat.”²⁷

Deze data laten immers een geheel ander beeld zien dan de deskundigen die uiterst kritisch waren over verbindingen op lange afstand.

28. Eveneens toont de ruwe data van het *calling channels* onderzoek, zoals ook is benoemd door radiotechnicus Heinen, dat de netwerkinstellingen van het gsm-netwerk destijds verre van optimaal waren. Ongeacht of de door Heinen ingeschatte waarschijnlijkheid van 20 tot 25% wordt aangehouden, is de stabiliteit van het gsm-netwerk alsmede de netwerkinstellingen van groot belang voor de mogelijkheid van een verbinding tussen een telefoon en een basisstation.

²⁶ Zie hiertoe *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 83-86, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek, alsook Pluijmers, rapportage d.d. 27 juli 2022, p. 5 (productie 10).

²⁷ Zie hiertoe *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 94, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

Gelet op het feit dat signalen blijkens de ruwe data destijds in de praktijk makkelijker een grote afstand overbrugde dan werd aangenomen door het Hof, is het zeer waarschijnlijk dat de door TNO/TU Delft ingeschatte kans van minder dan 5% in werkelijkheid hoger is.

2.2 Miskening van de route en rijtijd van verzoeker

29. Ten aanzien van het telecombewijs dient voorts stil te worden gestaan bij de conclusie inzake hetgeen is aangedragen in het aanvullend herzieningsverzoek d.d. 16 februari 2023. Hiertoe dient te worden benadrukt dat de verdediging de analyse van prof. dr. T. Derksen niet is ingediend als een zelfstandig novum zoals de conclusie van de advocaat-generaal suggereert. De analyse is ingebracht ter ondersteuning van hetgeen is aangevoerd als het eerste novum.
30. De advocaat-generaal heeft in zijn conclusie vele pagina's besteed aan zijn eigen analyse omtrent de mogelijkheid dat verzoeker zich op 23 september 1999 om 20:36 uur daadwerkelijk in de service cell bevond van basisstation 14501. De advocaat-generaal is echter geen deskundige en zijn 'eigen onderzoek' is oncontroleerbaar. Hoewel de advocaat-generaal zelf al zowel zijn eigen analyse als de analyse van Derksen relateert, toont een nadere analyse al aan dat de eigen conclusies van de advocaat-generaal van geen enkele waarde zijn.
31. Ten eerste: deze eigen analyse van de advocaat-generaal komt reeds hierom geen waarde toe nu het voor de hand had gelegen en ook conform de eisen aan een eerlijke procesvoering indien de advocaat-generaal dit onderzoek door deskundigen had laten uitvoeren tijdens het tien jaar durend herzieningsonderzoek in deze kwestie. Echter, in dit bijna tien jaar durende onderzoek heeft de advocaat-generaal nagelaten een dergelijk onderzoek te verrichten. Verzoeker kan in dit stadium geen zelfstandig onderzoek naar doen doordat de advocaat-generaal nimmer eerder kenbaar heeft gemaakt dat hij dit op eigen houtje zou doen. Reeds om deze reden dient Uw Raad aan deze gestelde analyse geen waarde te hechten, dit nog daargelaten dat de advocaat-generaal niet in het kader van zijn eigen conclusie als deskundige kan optreden. En ook om deze reden is kennisneming van de aan deze reactie gehechte nadere analyse van prof. Derksen van belang die op overtuigende wijze aantoont dat de berekening van de advocaat-generaal er voorkomen naast zit. Prof. Derksen, die ter zake wel deskundig is

als wetenschapsfilosoof en gepromoveerd is op het gebied van waarschijnlijkheid en argumentatiestructuren waarover hij ook wetenschappelijk heeft gepubliceerd, heeft de conclusie van de advocaat-generaal geanalyseerd en op dit punt geconcludeerd:

“De meest zuinige berekening, die niet bepaalde tijdstukken negeert zoals Aben doet, brengt Louwes-de-moordenaar pas om 20.50 uur in de buurt van de Zwolse weg en binnen het bereik van 14501. Dat is te laat. Het doet er niet toe waar hij om 20.36 uur op de A1 is. Vanaf de A1 is het basisstation 14501 niet te bereiken. Louwes-de-moordenaar, van het schuld-scenario, kan dus niet om 20.36 uur via de 14501 met mevrouw Wittenberg gebeld hebben. De echte Louwes deed dat wel. De echte Louwes is dus niet Louwes-de-moordenaar uit het schuld-scenario.”²⁸

32. Maar ook inhoudelijk blijkt dat de zogeheten analyse van de advocaat-generaal zelf mank gaat aan belangrijke berekeningsfouten en aannames. Prof. Derksen weerlegt deze analyse evenzeer op overtuigende en gedetailleerde wijze vanaf pagina 14 tot en met 24 van bijlage 4:

“Ik concludeer dat Abens sophisticated analyse faalt, omdat hij bij zijn tijd-berekening uitgaat van een vertrektijd uit Utrecht die 18 minuten te vroeg is. Dat is de tijd van Louwes activiteiten die Aben in het eerste deel van zijn analyse heeft genegeerd. Met toevoeging van die genegeerde 18 minuten is ook Louwes-de-moordenaar die bij Nunspeet afslaat, en via sluipeggetjes rijdt, te laat om contact met de 14501 te maken.

Daarnaast noemde ik vier redenen waarom de door Aben gevonden sluipegweg sowieso a priori hoogst onwaarschijnlijk is. Daar horen we Aben niet over.”²⁹

²⁸ Nadere analyse van prof. Derksen naar aanleiding van de conclusie van de advocaat-generaal, bij het onderhavige gevoegd als bijlage 4, p. 20.

²⁹ Bijlage 4, p. 24.

33. Ten tweede: volgens de advocaat-generaal staat niet vast dat verzoeker vanuit Utrecht via de A1 naar Deventer zou zijn gereden.³⁰ Hij stelt dat het ook mogelijk is dat verzoeker al rijdende over de A28 in de richting van Zwolle besloot om bij het slachtoffer in Deventer langs te gaan. Dit scenario zou volgens de advocaat-generaal maken dat verzoekers alsnog het telefoongesprek binnen de service cell van basisstation 14501 kan hebben gevoerd en hij tussen 20:39 uur en 21:00 uur zou kunnen arriveren bij het slachtoffer.³¹
34. Dit scenario van de advocaat-generaal is gebaseerd op pure speculatie en ontbeert iedere feitelijke grondslag. Het is vanaf de Jaarbeurs te Utrecht veruit het snelste om uiteindelijk via de A1 naar Deventer te rijden. Eveneens gaat dit voorbij aan de vaste route – vastgesteld aan de hand van eerdere telefoongegevens – die verzoeker reed als hij naar het slachtoffer ging. De mogelijkheid dat verzoeker terwijl hij op de A28 na een lange dag richting zijn huis reed, zich zou hebben bedacht om bij het slachtoffer langs te gaan is, als gezegd, louter speculatie en toont aan dat de conclusie van de advocaat-generaal niets van doen heeft met een objectieve reactie op de ingebrachte nova, maar eerder met een vervolgingsoordeel ná herziening.
35. Prof. Derksen concludeert in zijn nadere analyse ten aanzien van dit door de advocaat-generaal geschetste alternatieve scenario bovendien dat verzoeker zich om 20:36 uur niet binnen de *service cell* van basisstation 14501 kon bevinden:

“Ook via de sluiptweg die Aben heeft bedacht, en die op zichzelf a priori al hoogst onwaarschijnlijk is, komt Louwes te laat binnen het bereik van de 14501 om mevrouw Wittenberg om 20.36 uur via de 14501 te bellen. De echte Louwes is niet Louwes-de-moordenaar.”³²

36. Met het bovengenoemde zelf gecreëerde (filmscript-)scenario erkent de advocaat-generaal echter wel, anders dan het hof in 2004 aannam, dat verzoeker wel degelijk in een file heeft

³⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 24, randnummer 12 alsmede p. 59, randnummer 99.

³¹ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 78, randnummer 144.

³² Bijlage 4, p. 23.

gestaan op de A28 nabij de afrit Harderwijk. Deze erkenning is op zich al als een novum aan te merken aangezien de verklaringen van verzoeker hieromtrent altijd als een leugen en zelfs als aanwijzing voor zijn schuld is beschouwd door justitie.³³ Indien met de advocaat-generaal wordt aangenomen dat verzoeker wel in een file heeft gestaan en dus de waarheid heeft gesproken vanaf het begin van het onderzoek, werpt dit niet alleen een heel ander licht op zijn algehele verklaring maar ook op de aannemelijkheid van de telefoonverbinding vanaf de A28 met basisstation 14501.

37. Ten derde: daarbij geldt dat een dergelijke 'spontane' wijziging van koers ook geheel haaks staat op het door het CCT geschetste daderprofiel. Volgens het CCT-rapport zou sprake zijn van emotionele dader. De dader zou door het meermalen steken nadat het slachtoffer al (bijna) dood, zijn emotie hebben geuit op het slachtoffer.³⁴
38. Ten vierde: bovendien komt de door de advocaat-generaal gemaakte tijdsberekening niet overeen met hetgeen blijkt uit het dossier alsmede uit geografische informatie. Hieruit blijkt dat het onmogelijk is dat verzoeker voor 19:15 uur uit Utrecht is vertrokken.³⁵
39. Ten vijfde: tevens ziet de advocaat-generaal met het door hemzelf gecreëerde – en buiten het dossier vallend – scenario over het hoofd dat het CCT juist dit scenario dat de dader na het wurgen, het slachtoffer verplaatst tot onder het schilderij van haar overleden man en vervolgens (uit emotie) het slachtoffer vijfmaal steekt, het meest aannemelijk acht.³⁶ Dit sluit een door de advocaat-generaal geformuleerd scenario dat verzoeker plotseling, terwijl hij onderweg naar huis is, bedenkt om even langs het huis van het slachtoffer – waarmee hij een zakelijke relatie had – te gaan, geheel uit. Ook toont dit aan hoe selectief de advocaat-generaal het CCT-rapport leest.

³³ Zie hiertoe bijlage 4.

³⁴ Zie hiertoe *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 14, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

³⁵ Zie de nadere analyse van prof. Derksen, bijlage 4.

³⁶ Zie hiertoe *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 97, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

40. Ten zesde: voorts heeft de vrouw van verzoeker bij de rechtbank Zwolle verklaart dat hij op de betreffende avond omstreeks 21:00 uur thuis zou zijn gekomen, hetgeen de advocaat-generaal miskent.³⁷ Deze verklaring komt overeen met de verklaringen van verdachte. Indien verzoeker, volgens het scenario van de advocaat-generaal via de A28 naar Deventer was gereden, zou hij nooit om 21:00 uur thuis kunnen zijn. Zie ook productie 15 van het herzieningsverzoek; het proces-verbaal betreffende tactische aspecten binnen de onderzoekspijler GSM.³⁸ Inspecteur Lansbergen concludeerde in dit proces-verbaal dat de mogelijkheid dat verzoeker op 23 september 1999 reed op de A28, op grond van de beschikbare informatie in het dossier niet kan worden weerlegd. Daarentegen vinden de verklaringen van verzoeker dat hij gedurende het gesprek op de A28 reed, juist steun in het dossier volgens dit proces-verbaal.³⁹
41. Het door de advocaat-generaal zelf gecreëerde (filmscript-)scenario dat verzoeker op een later moment kan hebben besloten om toch naar Deventer te rijden, toont enkel aan hoezeer het advies van de advocaat-generaal gericht is om de nieuwe bevindingen van inspecteur drs. Lansbergen in het proces-verbaal d.d. 6 juli 2018, te weerleggen. De advocaat-generaal noemt immers de wegfzetting en de file op de A28 ter hoogte van Harderwijk een 'objectieve aanwijzing'.
42. Onbegrijpelijk is dat de advocaat-generaal meent dat het 43 pagina's tellende nieuwe proces-verbaal van bevindingen van inspecteur Lansbergen die deze jarenlang onderzocht en zich ook

³⁷ Opgemerkt dient te worden dat het hof van mening was dat uit het geheel der verklaringen van de echtgenote van verzoeker niet aannemelijk is geworden dat de verklaring van verzoeker omtrent het tijdstip van thuiskomen juist is. Hier kan tegenin worden gebracht dat mevrouw Louwes gedurende haar ondervragingen bij de politie zich in een zeer labiele psychische staat bevond. Zij heeft tijdens de verhoren aanwijsbare fouten gemaakt om deze reden. Gedurende haar latere verklaringen bij de rechtbank Zwolle ging het echter psychisch met haar vele malen beter waardoor zij daar wel naar waarheid kon getuigen. Haar verklaringen zijn destijds door de rechtbank aangenomen als waarheid. Het gerechtshof heeft ten aanzien van mevrouw Louwes anders geoordeeld, zónder haar nogmaals te hebben gehoord. Ten aanzien van de psychische staat van mevrouw gedurende de politieverhoren, stelt inspecteur Lansbergen in zijn proces-verbaal dat zij op twee momenten aanwijsbare fouten maakt alsmede dat sprake is van een goed gedocumenteerd beeld van haar labiele psychische staat rond het moment van de verhoren. Destijds zou bij de waardering van de getuigenverklaring geen kritische reflectie zijn geweest op de door haar gemaakte fouten en de kennelijke onderliggende psychische problematiek en geheugenproblemen waar zij melding van maakt. Het hebben van een accurate en volledige herinnering was op dat moment volgens inspecteur Lansbergen een te hoge verwachting van mevrouw Louwes. Zie hiertoe proces-verbaal Lansbergen d.d. 6 juli 2018, p. 27, gevoegd als productie 15 bij het herzieningsverzoek.

³⁸ Zie hiertoe proces-verbaal Lansbergen d.d. 6 juli 2018, p. 27, gevoegd als productie 15 bij het herzieningsverzoek.

³⁹ Proces-verbaal Lansbergen d.d. 6 juli 2018, p. 43, gevoegd als productie 15 bij het herzieningsverzoek.

op het rapport van TNO/TU Delft baseerde, geen novum kan bijbrengen. De advocaat-generaal stelt hiertoe dat het proces-verbaal geen verslag is van nieuw feitenonderzoek maar slechts een analyse en interpretatie vormt van tactische informatie waarmee de rechter op zichzelf bekend was omdat die in het procesdossier was opgenomen.⁴⁰ Dit is echter een foutieve aanname. Het nieuwe PV van bevindingen van inspecteur Lansbergen vormt zonder meer een wettig bewijsmiddel op grond van artikel 344 lid 1 onder 2 Sv jo. artikel 339 lid 1 onder 5 Sv en is mitsdien te beschouwen als een nieuw bewijsmiddel dat het hof onbekend was en een geheel ander licht op het bestaande dossier had gegeven. Ten tweede is dit proces-verbaal opgemaakt naar aanleiding van nieuwe gegevens die zowel het hof als de recherche destijds onbekend waren. Immers, in het rapport van TNO/TU Delft, op de eerste pagina wordt over het doel van het proces-verbaal gesteld:

“De betekenis van deze conclusie is dat deskundigen (i.c. TNO/TU Delft) thans de waarschijnlijkheid van het door de veroordeelde naar voren gebrachte alternatieve scenario, inhoudende dat hij op het moment van bellen op de A28 op het gedeelte tussen Harderwijk en t Harde reed, niet als categorisch onmogelijk inschatten [...] De conclusies van het technische CSM-onderzoek en de eventuele betekenis die deze hebben voor het mogelijke alibi van de heer Louwes kunnen echter niet geïsoleerd beoordeeld worden, zonder ook andere informatie in de zaak die raakt aan deze thema’s daarbij te betrekken. Dit betreft primair de informatie omtrent het vermeende rijden op de A28 op moment van bellen en het vermeende moment van thuiskomst.”⁴¹

43. Dit nieuwe proces-verbaal behelst dus bevindingen van een daartoe bevoegd operationeel expert tactische opsporing die het aanvankelijke recherche onderzoek analyseerde in het licht van het licht van de thans bekende informatie, te weten het rapport van TNO/TU Delft,⁴² Inspecteur Lansbergen komt in dit proces-verbaal bovendien tot eigen en onderbouwde conclusies (géén meningen) naar aanleiding van zijn analyse van het samenvattend PV over de

⁴⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 48-49, randnummer 72.

⁴¹ Proces-verbaal Lansbergen d.d. 6 juli 2018, p. 1, gevoegd als productie 15 bij het herzieningsverzoek.

⁴² Idem, p. 2.

alibi van verzoeker.⁴³ Eveneens is de inspecteur meerdere malen kritisch op de wijze waarop in eerste instantie onderzoek is verricht.⁴⁴

44. Kortom, niet kan worden gesteld, zoals de advocaat-generaal pretendeert, dat het proces-verbaal van inspecteur Lansbergen slechts een analyse is van reeds voor de rechter bekende feiten en dat het proces-verbaal geen novum kan vormen. Het proces-verbaal is immers opgemaakt in het licht van nieuwe gegevens door een bevoegde ambtenaar op ambtsbelofte en is derhalve een bewijsmiddel in de zin van de wet en een nieuw gegeven in de zin van artikel 457 lid 1 onder c Sv.
45. Reeds om deze redenen dient de stelling van de advocaat-generaal te verworpen en de conclusie te worden gepasseerd.

⁴³ Idem, p. 42-43.

⁴⁴ Zie bijvoorbeeld p. 33 waarop de inspecteur vanuit zijn functie kritiek levert op de wijze van ondervraging. Eveneens wordt ingegaan op de wijze waarop de verhoren zijn geverbaliseerd naar de huidige maatstaven.

III. De omzeiling van het DNA-bewijs

3.1 *Miskening van de herzieningsprocedure*

46. Ten aanzien van het DNA-bewijs zijn in het herzieningsverzoek verschillende nieuwe gegevens aangedragen in NOVA III en IV. Ook hier geldt – evenzo als met betrekking tot het telecombewijs – dat de conclusie van de advocaat-generaal blijkt geeft van een miskening van de aard en omvang van de rechtsstrijd in het kader van een herzieningsprocedure. De advocaat-generaal toetst niet de aangedragen nova aan de bewijsconstructie van het hof maar positioneert zijn argumenten alsof er een procedure (vervolging) ná herziening zou plaatsvinden.
47. De advocaat-generaal tracht het feit dat de nova wel degelijk het oordeel van het hof in haar wezen aantasten, te omzeilen door zich te verlaten op drie rapporten die niets met de herzieningsaanvraag te maken hebben, te weten twee rapporten van Van der Scheer en Kloosterman alsmede een rapport van Whitaker. Deze rapporten heeft de advocaat-generaal niet aan zijn conclusie gevoegd en zijn door de verdediging niet ingebracht in de herzieningsprocedure.

3.2 *Omzeiling argumenten verdediging omtrent DNA-bewijs*

48. Ten eerste: hetgeen is aangedragen als derde novum wordt door de advocaat-generaal niet getoetst aan het oordeel van het hof in 2004, maar wordt volledig aan de kant geschoven op grond van de rapporten van het NFI en Whitaker, welke geen onderdeel uitmaken van de herzieningsaanvraag. De argumentatie van de advocaat-generaal kan enkel om deze reden al niet opgaan.
49. Ten tweede: de advocaat-generaal stelt op grond van de rapporten van het NFI en Whitaker dat het aantal cellen waaruit een spoor is opgebouwd geen rol speelt bij de evaluatie van het sporenbeeld en dat een discussie hieromtrent niks afdoet aan de conclusies van de

deskundigen.⁴⁵ In de uitspraak van het hof uit 2004 wordt echter meermaals ingegaan op de hoeveelheid DNA die is aangetroffen dan wel de vereiste hoeveelheid DNA voor het verrichten van DNA-onderzoek doormiddel van de standaardmethoden.⁴⁶ Dit maakt het voor de aantasting van het oordeel van het hof wel degelijk relevant om te benadrukken dat de eerdere conclusies omtrent de aangetroffen hoeveelheid DNA van verzoeker, niet deugdelijk zijn.

50. Ten derde: Voorts stelt de advocaat-generaal dat de uitgebreide uiteenzetting van de huidige wetenschap omtrent het overdragen van DNA alsmede (cross-)contaminatie, erop neer komt dat bij het hof reeds bekende onzekerheden van forensisch bewijs extra worden belicht.⁴⁷ Ook zouden het NFI en Whitaker bekend zijn met de in de literatuur omschreven fenomenen en deze hebben betrokken bij hun evaluaties.

51. Onbegrijpelijk is de conclusie van de advocaat-generaal dat de wetenschappelijke literatuur slechts leidt tot het nader belichten van reeds bekende onzekerheden. De kennis omtrent de overdracht van DNA, (cross-)contaminatie en *secondary transfer* anno 2022/2023, is niet te vergelijken met de kennis daaromtrent anno 2004. De wetenschappelijke ontwikkeling die in de afgelopen bijna twintig jaar heeft plaatsgevonden op dit gebied, ondersteunt de argumenten van de verdediging dat het aangetroffen DNA van verzoeker is overgedragen via zakelijk contact en de mogelijkheid van (cross-)contaminatie van de blouse van het slachtoffer. Het scenario wat door de verdediging is geschetst, is op grond van de wetenschappelijke literatuur dan ook aannemelijker dan destijds door het hof werd ingeschat. Dat het NFI en Whitaker een deel van deze literatuur hebben betrokken bij hun evaluaties, doet niets af aan het feit dat zij niet de beschikking hebben gehad over al het fotomateriaal van de blouse in de verschillende stadia van het onderzoek noch alle processen-verbaal van forensisch-technisch onderzoek hebben gekend.⁴⁸

⁴⁵ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 118-119, randnummer 237-238.

⁴⁶ Zie Gerechtshof 's-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.1.6 en 2.1.9.

⁴⁷ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 120, randnummer 240.

⁴⁸ Hiertoe dient te worden opgemerkt dat in het herzieningsverzoek verschillende wetenschappelijke artikelen zijn aangedragen die zijn gepubliceerd na 2017 en dus na de rapportages van het NFI en Whitaker.

52. Ten vierde: bovendien hebben Kloosterman, van der Scheer en Whitaker gebruik gemaakt van een onjuist onschuldig scenario.⁴⁹ Immers, uit het dossier blijkt dat verzoeker zou hebben verklaard schuin achter het slachtoffer te hebben gestaan tijdens zijn ochtendbezoek. Derhalve gaat de aanname van de drie deskundigen dat bij het onschuldig scenario het DNA op de voorkant van de blouse van het slachtoffer zou moeten zijn aangetroffen, niet op. Dit maakt dat de gehele beoordeling omtrent de delictgerelateerdheid van de aangetroffen DNA-sporen, gebaseerd is op een onjuist scenario.
53. De advocaat-generaal heeft geconcludeerd dat de eerdere analyse van prof. Derksen ten aanzien van de plaatsen waarop DNA van verzoeker is aangetroffen, dermate kwetsbaar zou zijn dat het geen afbreuk doet aan de conclusies van het NFI en Whitaker.⁵⁰ In zijn reactie weerlegt prof. Derksen deze stelling van de advocaat-generaal echter op overtuigende wijze:

“Wanneer we het Whitaker-Kloosterman onschuldscenario vervangen door dat van de verdediging, blijkt dat scenario heel goed overeen te komen met wat we volgens dat scenario mogen verwachten: de Louwes-DNA monsters liggen op of nabij een schouder van mevrouw Wittenberg, ze liggen op de achterkant van de blouse en ze liggen op plaatsen waar mevrouw Wittenberg op natuurlijke manier Louwes’ DNA via secondary transfer kan deporteren. Al die DNA-locaties blijven nog steeds even strijdig met het schuldscenario.

Dit is een heel sterk argument dat het onschuldscenario juist is en het schuld-scenario onjuist.

We hebben net gezien dat de verschillende suggestieve beelden, zoals alleen-Louwes-DNA, complete DNA-profielen, het bloedvlekje op de kraag, Louwes’ DNA onder de nagels, overtuigen door associatie. Het is niet door bewijsvoering dat we tot onze

⁴⁹ Zie hiertoe bijlage 4, vanaf

⁵⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 124, randnummer 255.

overtuiging komen dat Louwes schuldig is. Wanneer we echter wel na het bewijs kijken, blijken al deze punten neutraal: ze passen bij het schuldscenario, maar ze passen ook goed bij het onschuldscenario.

Daarmee – met de uitschakeling van de suggestieve beelden– is de weg vrij om de kracht van het DNA-LOCATIE Argument te ervaren: de gedetecteerde locaties van Louwes' DNA maken het onschuldscenario – het onschuldscenario van de verdediging – heel veel waarschijnlijker dan het schuldscenario. In alledaagse en Popperiaanse termen: al die niet-bij-het-schuldscenario-passende Louwes-DNA locaties weerleggen het schuldscenario, en al die bij-het-onschuldscenario passende Louwes-DNA locaties maken het onschuldscenario uiterst waarschijnlijk.”⁵¹

54. Ten vijfde: een andere redeneerfout van de advocaat-generaal kan worden gevonden in zijn conclusies omtrent spoor #10. De advocaat-generaal stelt dat tegenspraak bestaat tussen de rapportages van Taylor en de rapportage van Krane & Gilder.⁵² Zoals echter uit het rapport blijkt, stelt dr. Taylor niet zelf vast dat het DNA afkomstig is van de bloedvlek.⁵³ Daarentegen is hem in de vraagstelling de conclusie van het hof in 2004 omtrent dit spoor (vertaald) voorgelegd. Nu het hof is uitgegaan van bloed, heeft dr. Taylor dit overgenomen.
55. Tevens stelt de advocaat-generaal dat een eventuele bijdrage van het slachtoffer aan spoor #10 niets veranderd aan de evaluatie van het gehele sporenbeeld.⁵⁴ Gelet op het feit dat in het geschetste onschuldscenario verzoeker via zakelijk contact DNA heeft overgedragen, kan dit wel degelijk uitmaken voor deze evaluatie. Immers, dit zou kunnen maken dat de rode vlek op de blouse afkomstig is van het slachtoffer en dat het DNA van verzoeker op alternatieve wijze, bijvoorbeeld via speeksel, in het spoor is terecht gekomen.
56. De conclusie van dr. Taylor dat spoor #10 ontstaan kan zijn door vreedzaam contact wordt door de advocaat-generaal weerlegd nu hij ‘meent’ dat het aan de conclusie ten gronde liggende

⁵¹ Bijlage 4, p. 36-37.

⁵² Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 131, randnummer 280.

⁵³ Rapportage dr. Taylor d.d. 4 oktober 2022, p. 1, productie 32 bij het herzieningsverzoek.

⁵⁴ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 133, randnummer 286.

wetenschappelijk onderzoek niks zegt over de werkelijke aard van het zakelijke contact tussen de verzoeker en het slachtoffer. Ook zouden Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker deze mogelijkheid hebben betrokken bij de evaluatie van het sporenbeeld.⁵⁵

57. Deze conclusie van de advocaat-generaal snijdt geen hout. Immers, alle deskundigen baseren zich op algemeen wetenschappelijk onderzoek ten aanzien van de conclusies die zij doen in een specifieke zaak. Dat een wetenschappelijk onderzoek niets zegt over het daadwerkelijk plaatsgevonden zakelijk contact tussen verzoeker en het slachtoffer is evident. Dit maakt echter niet dat een deskundige, zoals dr. Taylor, daar geen conclusies aan kan verbinden in een specifieke zaak. Dat volgens de advocaat-generaal niet gebleken zou zijn meer dan een uitwisseling van een handdruk, haalt niet weg dat dit mogelijk en zelfs aannemelijk is, hetgeen blijkt uit het door dr. Taylor genoemde wetenschappelijke onderzoek.

58. Ten zesde: tot slot dient te worden benadrukt dat de advocaat-generaal omtrent de deskundigheid van Eikelenboom slechts de uitlatingen van benoemd van Eikelenboom in een Amerikaanse strafzaak⁵⁶ en niet hetgeen hieromtrent is gesteld in de Tweede Kamer door nota bene de Minister van Justitie en Veiligheid zelf:

“De betreffende medewerker is een voormalig medewerker van het NFI. Tijdens zijn dienstbetrekking bij het NFI was hij niet bevoegd tot het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van het opstellen van DNA-profielen en was dat evenmin onderdeel van zijn werkzaamheden. Betreffende medewerker was tekenbevoegd voor bloedspoorpatroonanalyse en rapporteerde enkel over dit deel van het onderzoek in de Deventer moordzaak.”⁵⁷

59. Wel erkent de advocaat-generaal dat het hof zijn bewijsoordeel voor een belangrijk deel op de verklaringen en rapportages van Eikelenboom heeft gebaseerd. Dat Eikelenboom niet bevoegd

⁵⁵ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 134, randnummer 288.

⁵⁶ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 134, randnummer 289-290.

⁵⁷ Kamervragen van leden Markuszower en Helder d.d. 29 maart 2022, productie 33 bij het herzieningsverzoek.

en deskundig was om deze verklaringen en rapportages op te stellen, maakt dat sprake is van een nieuw gegeven waar het hof in 2004 niet bekend was.

3.3 *Omzeiling nieuwe gegevens inzake de criminalistische waarde van het DNA-bewijs*

60. Het laatste novum dat is aangevoerd door verzoeker ziet op nieuwe en voor het hof onbekende gegevens in verband met de criminalistische waarde van het DNA-bewijs. De advocaat-generaal sluit ook hier de ogen voor het simpelweg bestaan van deze nieuwe gegevens door zich te baseren op stukken die geen deel vormen van het verzoek, te weten de conclusies van Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker.⁵⁸

3.3.1 *Nieuwe feiten chain of custody*

61. Ten eerste staat vast dat ten aanzien van de chain of custody een nieuw gegeven bestaat in de vorm van de beschikking van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden.⁵⁹ De advocaat-generaal heeft in zijn conclusie gesteld dat door het hof geen onjuistheden zijn vastgesteld ten aanzien van verbalisant Ruiters.⁶⁰ Vervolgens oordeelt hij dat de informatiepositie omtrent de mogelijkheden van contaminatie en relocatie ('cross-contaminatie') van sporenmateriaal op de blouse niet verandert wanneer niet twee verbalisanten, maar één verbalisant daarover naar waarheid verklaard.⁶¹

62. Ook dit berust op een vervormde lezing van de beschikking van het hof. Hoewel door het hof geen directe onjuistheden zijn vastgesteld in het 'aanvullend proces-verbaal blouse slachtoffer' van 16 december 2003 door verbalisant Ruiters, is dit niet het eindoordeel. Ten eerste wordt door het hof vastgesteld dat op twee punten tegenstrijdigheden bestaan tussen de verbalisering van Ruiters en de verbalisering van Laarman. ⁶² Ten tweede heeft het hof vastgesteld dat ten aanzien van de verplaatsing van een doos met daarin de blouse van het slachtoffer, onduidelijk is Ruiters uit eigen waarneming rapporteert of dat hij is afgegaan op

⁵⁸ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 145, randnummer 322.

⁵⁹ Beschikking d.d. 24 november 2009, productie 16 bij het herzieningsverzoek.

⁶⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 137, randnummer 300.

⁶¹ Idem.

⁶² Beschikking d.d. 24 november 2009, p. 5-6, productie 16 bij het herzieningsverzoek.

mededelingen van anderen.⁶³ Ten derde wordt ten aanzien van het proces-verbaal van 16 december 2003 door het hof geconcludeerd dat zowel Oldenhof als Ruiters niet hebben voldaan aan de hoogst mogelijke professionele standaard en dat de wijze waarop door hen is gerapporteerd kan worden aangemerkt als “niet-professioneel”.⁶⁴ Evident hierbij is dat, indien Ruiters verklaarde naar waarheid, hij diende te hebben geweten dat Oldenhof het proces-verbaal valselijk ondertekende. Niettemin, heeft hij het proces-verbaal ondertekend wetende dat het gebruik van de term ‘wij’ valselijk was. Ten vierde heeft het hof ten aanzien van een ander proces-verbaal van 16 december 2003 inzake ‘vervolgonderzoek veiligstellen celmateriaal voor DNA-onderzoek’, eveneens opgesteld door Ruiters, vastgesteld dat het proces-verbaal aantoonbaar onjuist is op diverse onderdelen. Ook ten aanzien van dit proces-verbaal is blijkens de beschikking sprake van “niet-professioneel handelen”.⁶⁵ Dit alles wordt door de advocaat-generaal miskent en via een drogreden verbloemd. Tot slot dient niet te worden vergeten dat de vorengenoemde processen-verbaal eerst vier jaar ná de verrichte handelingen zijn opgemaakt. Dit maakt op zichzelf al dat bij de betrouwbaarheid van de inhoud daarvan zeer grote vraagtekens kunnen worden geplaatst.

3.3.2 Omzeiling verschillen bloedsporenpatroon

63. Door de advocaat-generaal wordt erkend dat geen debat hoeft te worden gehouden over het feit dat verschillen zichtbaar tussen het beeld van de bloedsporen op de blouse op de foto's genomen op de plaats delict, in het mortuarium en bij de sectie.⁶⁶ In zoverre sluit hij zich aan bij hetgeen door verzoeker is gesteld. Daarmee erkent de advocaat-generaal ook dat dit een nieuw gegeven is omdat het hof in 2004 hiervan juist niet uitging:

“Resumerend concludeert het hof dat op de blouse van het slachtoffer verschillende sporen afkomstig van verdachte zijn aangetroffen, dat die sporen consistent zijn met

⁶³ Idem, p. 7.

⁶⁴ Idem, p. 8.

⁶⁵ Idem, p. 9-10.

⁶⁶ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 140, randnummer 307.

het gepleegde delict en redelijkerwijze geen andere uitleg toelaten dan dat deze moeten zijn ontstaan bij het plegen van het delict.”⁶⁷

64. Onbegrijpelijk is dan ook dat de advocaat-generaal stelt dat niet kan worden afgeleid dat het sporenbeeld ook is ‘aangetast’ en onbruikbaar is voor evaluatie. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst hij naar het rapport van 20 augustus 2015 van Kloosterman en Van der Scheer (uitgebracht 7 jaar vóór het CCT-rapport). Eveneens benadrukt hij de beoordeling van Whitaker hieromtrent.⁶⁸ Deze personen hebben als gezegd niet de beschikking gekregen over alle processen-verbaal van het forensisch-technisch onderzoek en waren bovendien niet bekend met het CCT-onderzoek.
65. De eindconclusie alsmede de onderbouwing van het CCT dat de integriteit van het stuk van overtuiging “*ernstig aangetast*” is en de criminalistische waarde van dit bewijsmiddel “*laag*” is,⁶⁹ wordt door de advocaat-generaal volledig genegeerd. De advocaat-generaal stelt dat Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker op de hoogte zouden zijn geweest van discrepanties in de blouse.⁷⁰ Dit is niet juist. Whitaker kreeg omdat de advocaat-generaal zich hiertegen verzette, juist niet alle contextinformatie.⁷¹ Bovendien komen deze deskundigen niet tot een gelijke waardering van de criminalistische waarde van de blouse als het CCT terwijl zij op basis van hun expertise omstandigheden kunnen belichten die naar hun oordeel bij de evaluatie van het sporenbeeld moeten worden betrokken.⁷²
66. De waardering van het CCT van de criminalistische waarde van het stuk van overtuiging is mede gebaseerd op foto’s die niet aan het hof ter beschikking zijn gesteld, en zich niet in het

⁶⁷ Gerechtshof ‘s-Hertogenbosch 9 februari 2004, ECLI:NL:GHSHE:2004:AO3222, r.o. 2.1.13.

⁶⁸ Idem, p. 140-142.

⁶⁹ *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 99, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

⁷⁰ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 143, randnummer 316.

⁷¹ In een reactie op het rapport van Whitaker d.d. 30 oktober 2017 heeft de verdediging geschreven: “*In de gehele aanloop naar het onderzoek van dr. Whitaker hebben wij onze zorgen geuit over de onderzoeksopzet die gehanteerd zou worden. Tijdens de bespreking op 8 februari jl. is door de verdediging nogmaals gemotiveerd aangegeven dat ter voorkoming van een onjuist en onvolledig oordeel de volledige contextinformatie aan dr. Whitaker verstrekt diende te worden. Dit is toen niet toegestaan. Het rapport dat thans voorligt, bevestigt echter dat deze zorg terecht is geweest.*” Zie hiertoe bijlage 1 van het onderhavige.

⁷² Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 144, randnummer 320.

strafdossier bevonden en dus niet eerder aan de deskundigen zijn voorgelegd. Het gaat derhalve om objectieve (en nieuwe) waarnemingen en feiten en niet “slechts risicofactoren” zoals de advocaat-generaal suggereert.

67. Dat de advocaat-generaal het CCT-rapport miskent, blijkt eveneens uit het feit dat hij de schaal van het CCT omtrent de betekenis van de criminalistische waarde als zijnde “laag” van de blouse, niet eens noemt, welke schaal ook impliceert dat het niet langer gaat om een risico maar om een daadwerkelijk feit:

“In 6.3.3 zijn door ons schaalverdelingen geformuleerd, aan de hand waarvan de sporen (ten opzichte van elkaar) zijn gewogen. De door ons gebruikte schaalverdelingen kennen de volgende kwalificaties:

Delictgerelateerd:

- *Nee*
- *Mogelijk*
- *Ja*

Integriteit:

- *Niet van toepassing*
- *Niet aangetast*
- *Aangetast*
- *Ernstig aangepast*

Criminalistische waarde:

- *Niet van toepassing*
- *Nee/ geen*
- *Mogelijk*
- *Ja – laag*
- *Ja – hoog*⁷³

68. De miskennis door de advocaat-generaal van deze betekenis die het CCT hecht aan de precieze criminalistische waarde van de blouse, welke waarde niet eerder op deze wijze is

⁷³ Antwoorden van het CCT d.d. 12 september 2022 op verzoek van de verdediging, gevoegd als productie 3 bij het herzieningsverzoek.

beoordeeld en zeker niet bij het hof bekend was in 2004, wordt temeer onbegrijpelijk indien men de opmerking leest van de advocaat-generaal op pagina 29 van zijn conclusie:

“Het antwoord op die vraag vergt immers kennis van en praktische ervaring met sporenonderzoek en daarover mag het CCT geacht worden te beschikken.”⁷⁴

3.3.3 Miskening informatiepositie NFI en Whitaker

69. De advocaat-generaal miskent ten aanzien van zijn conclusie omtrent het DNA-bewijs echter twee zwaarwegende punten. Het eerste punt ziet op het feit dat in tegenstelling tot het CCT, de door de advocaat-generaal aangehaalde deskundigen juist geen beschikking hadden gekregen over het gehele (forensische) dossier van verzoeker. Zij werden enkel verzocht om een specifiek onderzoek te verrichten ten aanzien van het DNA-bewijs, dit in tegenstelling tot het CCT.
70. Veelzeggend is dat de advocaat-generaal over het hoofd ziet dat ten aanzien van het rapport van Whitaker de verdediging reeds in 2016 heeft aangedrongen op het verstrekken van alle relevante contextinformatie inclusief de contaminatie van de blouse.⁷⁵ Meer in het bijzonder heeft Whitaker nimmer de processen-verbaal van de technische recherche onder ogen gekregen die het CCT gedurende haar drie jaar durend onderzoek wel kon onderzoeken. Echter, deze verzoeken van de verdediging zijn afgewezen door de rechter-commissaris nadat ook de advocaat-generaal zich hiertegen had verzet. Het is dus de advocaat-generaal zelf geweest die er bewust voor heeft gekozen om Whitaker niet de informatie te geven die nodig was om tot een juist beeld van het sporenmateriaal en de wijze waarop dit was verkregen, te komen.
71. Bovendien bestaat het NFI-rapport van prof. Kloosterman en ing. Van der Scheer uit de enkele beantwoording van 55 vragen. Beide deskundigen hebben eerder in de zaak van verzoeker rapportages opgesteld. Uit de rapportage van 2015 blijkt echter niet dat zij de contextinformatie hadden zoals het CCT die had. Tevens dient te worden opgemerkt dat zowel het rapport van prof. Kloosterman en ing. Van der Scheer als het rapport van Whitaker

⁷⁴ Conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023, p. 29, randnummer 24.

⁷⁵ De briefwisseling tussen de verdediging en de RC is aan deze reactie bijgevoegd als bijlage 1.

voorafgingen aan het CCT-rapport en deze deskundigen derhalve niet bekend waren met hetgeen door de forensisch onderzoekers van het CCT is vastgesteld. Bovendien zijn de processen-verbaal van de technisch recherche niet ter beoordeling aan het NFI voorgelegd zoals dit is gebeurd door het CCT. Dit maakt dat het CCT-rapport het enige rapport is in deze zaak waarin antwoord wordt gegeven op de vraag wat de criminalistische bewijswaarde is van de processen-verbaal van de technische recherche, waaronder die ten aanzien van de veiligstelling van de blouse.

72. Het gaat hier, als gezegd, om een de advocaat-generaal zelf geïnitieerd onderzoek door drie onafhankelijke forensisch rechercheurs die niet eerder, in tegenstelling tot het NFI, betrokken waren bij deze zaak. Het NFI had daarentegen een partijbelang omdat het in 2003/2004 zich vastlegde op een schuldscenario. Ook dit miskent de advocaat-generaal door zich op Kloosterman en Van der Scheer te verlaten.
73. Als tweede punt dient te worden benoemd dat de conclusie van de advocaat-generaal dat Kloosterman, van der Scheer en Whitaker de criminalistische waarde niet als 'laag' hebben beoordeeld, een irrelevante stelling vormt. Immers, het CCT-onderzoek was specifiek gericht op deze waarde, de andere door de advocaat-generaal aangehaalde rapporten waren dit niet. Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker zijn om deze reden ook niet gevraagd om op basis van het gehele dossier en hun ervaring de criminalistische waarde van een bewijsstuk in te schatten. Het beoordelen van de twee hypothesen door Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker is nu juist gebeurd zonder de review die het CCT maakte.
74. Het oordeel van het CCT dat de integriteit van het stuk van overtuiging (de blouse) "*ernstig aangetast*" is en de criminalistische waarde van dit bewijsmiddel "*laag*" is, vormt dan ook een nieuw gegeven gebaseerd op een forensische review van de forensisch-technische processen-verbaal omtrent de integriteit van het onderzoek (en de blouse) die niet eerder is gedaan.
75. Gelet op vorengenoemde dient de conclusie van de advocaat-generaal ten aanzien van het DNA-bewijs te worden gepasseerd.

IV Miskenning van de valsheid van onderzoeksgegevens waar het hof wel van de juistheid uitging

76. Het hof Arnhem-Leeuwarden in 2009 alsook de forensisch onderzoekers van het CCT in 2022 stellen vast dat de inhoud van verschillende processen-verbaal in de zaak van verzoeker niet overeenstemmen met de waarheid. Dit was het hof in 2004 niet bekend. Hierop gaat de advocaat-generaal nauwelijks in en is wederom symptomatisch voor de geheel subjectieve benadering in de conclusie.
77. Zoals reeds uiteen is gezet, heeft het hof Arnhem-Leeuwarden geoordeeld dat twee processen-verbaal die betrekking hebben op de blouse van het slachtoffer, beide opgemaakt op 16 december 2003, vals zijn.⁷⁶
78. Een tweede valsheid is in deze herzieningszaak tevens aan het licht gekomen en vormt zonder meer een nieuw gegeven waarmee het hof niet bekend was. Het CCT noemt ten aanzien van het proces-verbaal met betrekking tot het *calling channels* onderzoek,⁷⁷ dat het juist was geweest als de bevindingen in het procesdossier waren opgenomen, hetgeen ook de advocaat-generaal citeert. Het CCT stelt echter tevens dat de aanwijzingen uit de oorspronkelijke onderzoeksresultaten niet zonder meer hadden mogen worden genegeerd.⁷⁸ Het bewust achterhouden van de onderzoeksresultaten, waardoor de recherche destijds een onjuist beeld schetste, betekent dat er thans wederom een valsheid in het onderzoek aan het licht is gekomen, hetgeen de advocaat-generaal miskent.
79. Hierbij dient te worden benadrukt dat dit niet de enige gemaakte 'fout' is ten aanzien van het telecomonderzoek; ten aanzien van het niet opvragen van de TA-gegevens, waarmee de locatie van verzoeker gedurende het telefoongesprek op 23 september 1999 bepaald had kunnen worden, kan worden gesproken van ernstig nalaten. Bovendien kan worden afgevraagd of dit wel een fout is geweest, nu het opvragen van TA-overzichten standaard deel uitmaakt van een

⁷⁶ Beschikking d.d. 24 november 2009, p. 5 en 9, productie 16 bij het herzieningsverzoek.

⁷⁷ Proces-verbaal d.d. 17 december 1999, in het politiedossier bladzijden 185-187 (Dossier PTT-Telecom) en p. 529-531.

⁷⁸ *Rapport forensische review Deventer moordzaak. Terug naar de basis* d.d. 3 mei 2022, p. 86, gevoegd als productie 2 bij het herzieningsverzoek.

telecomonderzoek door de politie; zelfs in minder ernstige zaken. Dat dit door de politie in 1999 simpelweg vergeten is, is naar mening van verzoeker, niet reëel.

80. Concluderend kan worden gesteld dat indien het hof met deze twee valsheden die het arrest van het hof in haar wezen raken, te weten ter zake de wijze van het bewaren van de blouse alsmede de kwestie van de radiopropagatie, bekend zou zijn geweest, dit zeker zou hebben geleid tot een geheel andere bewijswaardering van het proces-verbaal van Oldenhof en Ruiters. Immers dit proces-verbaal van Oldenhof en Ruiters is voor het hof cruciaal geweest om ter zake geen contaminatie van de blouse aan te nemen, terwijl het hof evenmin heeft aangenomen dat er op de betreffende avond doormiddel van een bijzonder atmosferische omstandigheid een telefoonverbinding kon hebben plaatsgevonden vanaf de A28 met basisstation 14501.

V Conclusies en innerlijke tegenstrijdigheid van advies advocaat-generaal

81. Deze reactie toont aan dat de conclusie van de advocaat-generaal volstrekt geen recht doet aan het 146 bladzijden tellende rapport van het CCT die (als enige instantie in deze zaak) drie jaar onderzoek hebben gedaan naar alle forensische technische aspecten van de zaak waarvan de conclusies niet aan de door de AG genoemde deskundigen zijn voorgelegd.
82. Tevens is aangetoond dat de advocaat-generaal meerdere nieuwe feiten en omstandigheden miskent. Illustratief hiertoe is het reeds genoemde proces-verbaal van inspecteur Lansbergen d.d. 6 juli 2018. Dit doorwrochte proces-verbaal zou volgens de advocaat-generaal geen novum kunnen opleveren. Echter, is het evident dat dit proces-verbaal een bewijsmiddel is in de zin van artikel 344 lid 2 onder 2 Sv jo. artikel 339 lid 1 onder 5 Sv en is opgesteld naar aanleiding van informatie waar het hof in 2004 niet bekend mee was.
83. Veelzeggend voor de waarde die Uw Raad aan de conclusie van de advocaat-generaal moet toekennen, is wel het volgende. Op meerdere essentiële aspecten van het herzieningsverzoek, waarin nova worden gepresenteerd, erkent de advocaat-generaal dat dit inderdaad ofwel nieuwe gegevens zijn, ofwel dat deze haaks staan op de conclusies van het hof uit 2004. Het is dan onbegrijpelijk dat de advocaat-generaal hieraan niet de slotsom verbindt, dat de herzieningsaanvraag gegrond is te achten.
84. De verdediging heeft in de onderstaande tabel dit voor Uw Raad inzichtelijk gemaakt, zodat Uw Raad zelf in één oogopslag kan zien waarom de herzieningsaanvraag in feite ook vanuit het perspectief van de advocaat-generaal gegrond is te achten:

Tabel 1: Erkenningen en daaropvolgende conclusies van de advocaat-generaal⁷⁹

Erkenning standpunt verdediging door de advocaat-generaal	Conclusie die de advocaat-generaal hieraan verbindt
--	--

⁷⁹ In de tabel wordt verwezen naar de pagina's van de conclusie van advocaat-generaal mr. Aben d.d. 29 augustus 2023.

De A28 tussen Harderwijk en 't Harde lag niet buiten het feitelijke bereik van gsm-basisstation 14501 (p. 41).

In het TNO/TU Delft-rapport heeft dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).

Er was sprake van abnormale radiopropagatie op de avond van 23 september 1999 (p. 42).

In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).

Verzoeker was in het onschuldscenario niet nabij afslag 't Harde (p. 39).

In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).

Tussen de A28 en gsm-basisstation lagen geen honderden andere basisstations die eerder zouden worden aangestraald (p. 47).

In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23

	september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).
Bij superrefractie zou niet per definitie het dichtstbijzijnde basisstation worden uitgekozen (p. 47).	In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).
Vanaf de A28 zouden per definitie andere basisstation worden aangestraald (p. 47).	In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).
Het doet er niet toe of gsm-basisstation 14501 in de lijst van de nabuurstations langs de A28 stond (p. 47).	In het TNO/TU Delft-rapport is dit punt onder ogen gezien en is de daarop betrekking hebbende informatie accuraat verwerkt (p. 47). De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).
Het rapport van TNO/TU Delft is een nieuw deskundigeninzicht waaruit blijkt dat sprake is van een kans van minder dan 5% dat het telefoon kon plaatsvinden vanaf de A28 (p. 45).	De conclusies van TNO/TU Delft vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23

	september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 150).
De rapportages van ir. Pluijmers stemmen op belangrijke punten overeen met de inhoud van het TNO/TU Delft (p. 47).	De conclusies van TNO/TU Delft blijven overeind, deze vormen een aanwijzing dat verzoeker tijdens zijn telefoongesprek met het slachtoffer op 23 september 1999 om 20.36 uur in of in de omgeving van Deventer reed (p. 47 & 150).
Inhoud van het proces-verbaal van inspecteur Lansbergen d.d. 6 juli 2018 is van belang voor de weging van de voorgestelde nova (p. 49).	Het proces-verbaal kan niet gelden als een novum en heeft geen betrekking op en doet geen afbreuk aan de conclusies van het rapport van TNO/TU Delft (p. 49).
Het CCT concludeert terecht dat het juist was geweest als de bevindingen van het <i>calling channels</i> onderzoek zichtbaar in het procesdossier waren opgenomen (p. 51).	Het CCT-rapport ondergraaft het TNO/TU Delft-rapport niet (p. 52).
De omstandigheid dat het BTO tijdens de testrit van 22 november 1999 alsook tijdens de extra testrit een extreme uitschieter noteerde een gegeven dat niet bekend was aan het hof (p. 52).	Het CCT-rapport ondergraaft het TNO/TU Delft-rapport niet (p. 52).
Systeemspecialist J.D. Rijnders heeft thans voorbehoud geplaatst bij zijn eerdere verklaringen (p. 55)	Een zelfstandig novum dat los van de conclusie van TNO/TU Delft tot vrijspraak aanleiding had moeten geven, leveren de mededelingen van Rijnders m.i. niet op (p. 55).
Verzoeker heeft op de A28 bij de afslag Harderwijk op 23 september 1999 in een file gestaan (p. 78).	Er is alsnog sprake van een reëel scenario waarin verzoeker zich om 20:36 uur binnen de <i>service cell</i> van basisstation 14501 bevond (p. 80).
Het niet-oplichten onder een crimescope zegt op zichzelf weinig over de aanwezigheid van speeksel (p. 126).	In de NFI-rapportages van Kloosterman en Van der Scheer alsmede het rapport van Whitaker,

	speelt de aanname dat het DNA afkomstig is van <i>huidcellen</i> , geen rol (p. 126).
De beschikking d.d. 24 november 2009 van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden is een gegeven waar het hof in 2004 niet bekend was. Het hof heeft geoordeeld dat het proces-verbaal geen juiste voorstelling van zaken geeft omtrent de bewaring van de blouse ná de sectie op 26 september 1999 (p. 135-137).	De informatiepositie omtrent de mogelijkheden van contaminatie en relocatie ('cross-contaminatie') van sporenmateriaal op de blouse verandert niet wezenlijk wanneer niet twee verbalisanten, maar één verbalisant daarover naar waarheid heeft verklaard (p. 137).
Er zijn verschillen zichtbaar tussen het beeld van de bloedsporen op de blouse zoals afgebeeld op foto's genomen op de plaats delict, in het mortuarium en bij de sectie (p. 140).	De bezwaren van de verdediging gaan voorbij aan de rapportages van het NFI en van Whitaker, de daarin opgenomen conclusies houden stand (p. 142).
De leden van het CCT hebben foto's van de sectie van het lichaam achterhaalt die in 2003/2004 niet aan het hof ter beschikking zijn gesteld (p. 142).	Het achterhalen van foto's van de sectie waarop die blouse is afgebeeld, maakt niet dat Kloosterman, Van der Scheer en Whitaker tot andere conclusies zouden zijn gekomen (p. 143).
Het CCT beoordeelt de 'criminalistische waarde' van de blouse als "laag" en de integriteit van dit stuk van overtuiging als "ernstig aangetast" (p. 144).	De DNA-deskundigen Kloosterman, Whitaker en Van der Scheer hebben de criminalistische waarde niet als zodanig gekwalificeerd. De bevindingen van het CCT geven geen aanleiding voor twijfel aan de conclusies van de deskundigen (p. 144-145).

85. Indien men dit overzicht in acht neemt, kan niet langer worden volgehouden dat ook vanuit het perspectief van de advocaat-generaal geen sprake zou zijn van nieuwe gegevens die het arrest van het hof in haar wezen aantasten.

VI Verzoek om tussenarrest

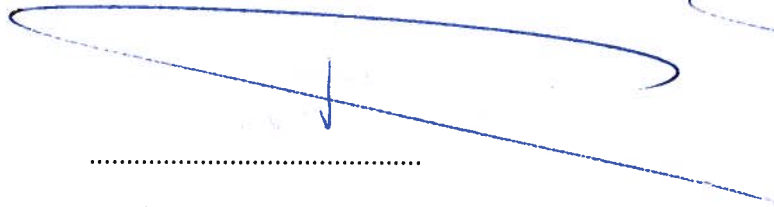
86. Het belang van de waarheidsvinding wordt in de conclusie van de advocaat-generaal, zoals aangetoond, niet gediend. Vanuit het oogpunt van een eerlijke en objectieve beoordeling van het verzoek, is het derhalve essentieel om de forensisch rechercheurs van het CCT die drie jaar lang het onderzoek hebben verricht naar alle forensisch-technische sporen als getuigen te horen, alsmede inspecteur Lansbergen die eveneens jarenlang onderzoek deed naar de forensische-technische aspecten van onderhavige zaak tijdens de herzieningsprocedure, nader als getuigen te horen bij de raadsheer-commissaris van de Hoge Raad.
87. Eén van de meest belangrijke vragen die tijdens een dergelijk getuigenverhoor gesteld zou moeten worden aan de drie leden van het CCT, of zij het oordeel van de advocaat-generaal al dan niet kunnen bijvallen dat als het gaat om de criminalistische waarde die moet worden toegekend aan de betreffende blouse, er slechts sprake zou zijn van "risicofactoren" dan wel of er in visie van het CCT sprake is van "een daadwerkelijk feit" in de vorm van contaminatie en hierom een waardering van de criminalistische waarde zijnde "laag".
88. Om deze redenen wordt Uw Raad verzocht om een tussenarrest te wijzen met als opdracht om de drie leden van het CCT alsmede inspecteur Lansbergen te doen ondervragen naar met name de interpretatie die de AG op onderdelen aan hun rapporten heeft gegeven, welke interpretatie als gezegd ten aanzien van de telecomgegevens en criminalistische waarde van de blouse de bevindingen van het CCT heeft gedenatureerd.
89. Verzoeker verzoekt Uw Raad uitdrukkelijk om de aan deze reactie als bijlage 4 gehechte analyse van prof. Derksen als herhaald en ingelast te beschouwen in deze schriftelijke reactie.

REDENEN WAAROM:

Verzoeker zich wendt tot de Hoge Raad der Nederlanden met het eerbiedig verzoek primair om het herzieningsverzoek ex artikel 457 lid 1 onder c Sv toe te wijzen met afwijzing van de conclusie van de advocaat-generaal, dan wel subsidiair een tussenarrest te wijzen met bepaling dat de hierboven genoemde getuigendeskundigen zullen worden gehoord door een raadsheer-commissaris die door Uw Raad wordt aangesteld.

Deze reactie en dit verzoek wordt ondertekend en ingediend door mr. G.G.J. Knoops en mr. C.J. Knoops-Hamburger, advocaten te Amsterdam (1083 HM), kantoorhoudende aan de Tommaso Albinonistraat 2, die verklaren tot deze ondertekening en indiening door verzoeker bepaaldelijk te zijn volmachtigd.

Amsterdam, 11 september 2023.

.....

Mr. G.G.J.A. Knoops

.....

Mr. C.J. Knoops-Hamburger

VII. Bewijsmiddelen (bijlagen)

1. Correspondentie tussen de verdediging en de rechter-commissaris t.a.v. rapportage Whitaker
2. Curricula vitae van dr. de Regt en dr. Dooremalen
3. Opiniestuk gepubliceerd door de Volkskrant op 7 september 2023
4. Nadere analyse van prof. Derksen naar aanleiding van de conclusie van de advocaat-generaal d.d. 8 september 2023